

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 245

Maribor, sreda 28. oktobra 1931

»JUTRA«

Zha a razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zmaga konservativcev v Angliji

KONSERVATIVCI BODO IMELI SAMI ABSOLUTNO VEČINO. LABOURISTI ZDECIMIRANI.

LONDON, 28. oktobra. Izid včerajšnjih angleških volitev je vse politične kroge silno presenetil. Konservativci niso računali, da bo število njihovih volilcev tako narastlo, med tem ko so delavci upali, da dosedanjih pozicij ne bodo le obdržali, ampak da si bodo priborili še novih. Razočaranje zaradi velikega poraza je v opozicijskih labourističnih vrstah zelo veliko. Po splošnih sodbah bodo končni rezultati, ki se pričakujejo za danes popoldne, uspeh konservativcev še povečali, tako da bodo imeli konservativci v spodnji zbornici sami absolutno večino. Misli se, da bodo po Baldwinu vodeni konservativci dobili od 615 mandatorov 400 mest. Ob 5. uri zjutraj so bili znani sledeči rezultati: 4 poslanci Macdonaldove delavske stranke, 222 konservativcev, 23 pristašev Hendersonove delavske stranke, 37 liberalcev Lloyd Georgea, 14 liberalcev Simona, 2 pristaša malih skupin. Po teh podatkih so pridobili konservativci 101 mandat, labouristi pa izgubili 111. Ob času razpusta parlamenta je bilo razmerje v njem sledeče: 263 konservativcev, 58 liberalcev, 265 Hendersonovih labouristov, 15 pristašev

Macdonalda, 14 raznih. Število volilnih upravičencev je bilo 29,5 milijonov, t. j. 660.000 več kakor pri zadnjih volitvah. Tokrat je volilo tudi 1,7 milijon žensk več ko zadnjič.

London, 28. oktobra. Po dosedanjih vesteh so pri včerajšnjih volitvah propadli: bivši labouristični ministri Arthur Greenwood, Tom Shaw, Benn Turner, Morrison, Roberts, bivši prvi lord admiralitete Alexander, Clynes, Miss Margaret Bondfield, nadalje Oswald Mosley in Amon. Prav tako niso bili izvoljeni pisatelj Edgar Wallace, bivši minister Lee Smith, bivši državni podtačnik za finance Lawrence Pethick, Oliver Baldwin (sin izvoljenega konservativnega ministra, kandidat labouristov) in končno tudi labouristični voditelj in nekdanji zunanji minister Henderson. Izvoljeni pa so bili nasprotno: Sir Herbert Samuel, Neville Chamberlain, zunanji minister Lord Reading, poštni minister Graham White, prvi lord admiralitete Austen Chamberlain in Lady Astor. V novi spodnji zbornici bo z Lady Astor skupaj sedem žensk.

Konec poti

Svetovna vojna je s svojimi grozotami dala silno snov neštetim oblikovalcem vseh narodov in nepregledna je vrsta povesti, novel, romanov in dram, ki so bile o njej napisane. Tudi »Konec poti«, drama angleškega pisatelja Shoriffa, katero smo sinoči prvič videli v našem gledališču je vojna tragedija in reči moramo, da je morda najvernejša in najsilnejša izmed vseh. V zakupu poteka dejanje šestih slik, treh dejanj, ki nam prikazuje peščico častnikov in vojakov, ki se grizejo med seboj in s sovražnikom v svoji strašni duševni in živčni izčrpanosti. Vse je nekje v bližini blaznosti: poveljnik stotnik Stanhope, častnika Raleigh in Hibbert, naposled še sicer najbolj mirna Osborne in Trotter. Pohod jih je privedel v zakup, kjer dospojo ob smrti do — konca poti.

Kuliserijo, ki ostane neprenehoma ista, je posodila Ljubljana, in z njo je bila tudi že naznačena okvirna slika zunanje režije. Režiser Skrbinšek je mogel ustvarjati le v teh mejah, a ustvaril je mnogo. Delo je zato močno, realistično prepričevalno, včasih strašno in grozotno.

Osrednjo osebnost, angleškega stotnika Stanhopea, nastopajoči bojevniki so namreč sami Angleži, je izoblikoval g. Skrbinšek z vsemi odtenki notranjih razpoloženj in doživetij. G. Grom se je v »strička« Osborna vživel s pristno, morda najbolj pristno naglesko duševnostjo. Tudi g. Kovič, ki je podal Trotterja, je podoživljal celotno osebnost. Prav tako so bili močni g. Tomašič kot Hibbert, prehajajoč vse faze razpoloženj; g. Blaž kot Raleigh, mlad, neizkušen častnik, ki v treh dneh doživi v zakupu več ko v vsem prejšnjem življenju; g. Nakrst kot mlad nemški vojak-ujetnik itd. Polkovnik g. Furijana je bil mestoma izredno močan, včasih pa je omagoval, posebno v karakterizaciji, ki ni bila povsem posrečena. Narednik g. Gorinška, je bil sicer dober, a bolj avstrijski kakor angleški. G. Tovorinik si je zamislil Masona dosledno, a ne popolnoma posrečeno. G. Rasberger, častnik Hardy, je odigral svojo kratko vlogo dokaj prepričevalno.

»Konec poti« je bil tedaj v splošnem zelo uspeha predstava, zato je bila praznina v gledališču popolnoma neupravičena. Upajmo, da si bodo ogledali reprize vsi, ki bi radi spoznali vso silno strahoto vojne, pa tudi tisti, ki so jo v letih svetovnega klanja že sami spoznali — r.

Zopet Jezdarska.

V Jezdarski ulici so se sinoči porabile med seboj štiri bojevitke in vro čelkrvne junakinje, ter so se obdelovale izprva z jeziki, nato pa s tršini predmeti. S svojim kričanjem so spravile pokonci vso okolico, ki je sicer takih nočnih manevrov vajena. Poklicani varnostni organi so končno napravili red in mir. Vršil se pa še preiskava.

Aretacije.

Policija je prišla nekega 18letnega P. I. radi tatvine kolesa. Radi prevare je bil aretiran Franc Lešnik.

Nenavadna nezgoda.

Te dni se je pripetila v šentilški šoli nenavadna nesreča. V eni izmed upraviteljevih sob se je udril strop in zgrmel z vso silo na tla. Na srečo ni bil nihče v sobi, sicer bi bilo v nevarnosti celo človeško življenje. G. upravitelj trpi na poškodovanem pohištvu, ki je vse razbito, znatno škodo.

Velik dogodek v Aziji

Čisto nepričakovano nas je te dni presenetila vest iz Nankinga, da je bil med obema dosedanjima kitajskima vladama dosežen sporazum, po katerem se razdvojena Kitajska zopet strne v celoto. Iz dveh vlad bo sestavljena ena sama s sedežem v Nankingu, kateri stopi na čelo ministrski predsednik Čangčaj, do čim postane Čangkajšek vrhovni poveljnik vojnih sil zedinjenega Kitaja. Stari spori se bodo pozabili, nad vsem kar je bilo se potegne črta, Kitajska oživi na novo. To je tako velik dogodek, kakor ga v zadnjih letih skoraj nismo doživeli, kajti pomisliti moramo, da predstavlja Kitajska skoraj četrtino vsega prebivalstva na svetu in da je bila že od odstranitve dinastije in uvedbe republike v skoraj neprestani revoluciji in bratomorni državljanski vojni, ki jo je strahovito oslabil in razdejala.

Nova zedinjena Kitajska bo tako predstavljala ogromno moč, ki se bo v mirnem sožitju in delu lahko naglo dvigala do nesuljenih višin. Front raznih armad ne bo več, vlaki bodo zopet normalno vozili od enega do drugega konca ogromne države, po rekah in morjih bodo mirno plule ladje, trgovsko poslovanje bo obnovljeno, šole zopet odprte in po tovarnah bodo veselo zatulile sirene. — Osemsto milijonov rok se bo zganilo k delu za en sam skupni cilj: za silno, mogočno in urejeno Kitajsko, stremečo za napredkom civilizacije. In če se bo pojavil na meah sovražnik, se mu bo lahko postavilo v bran 50.000.000 bojevnikov.

Seveda, vse to se ne bo moglo zgoditi preko noči. Leta in leta bo potrebovala zedinjena Kitajska, da bo zacelila rane več ko desetletnih razprtij in klanj. Potrebovala pa bo tudi ogromne količine materiala za obnovo, stotisoče ton žita za prehrano prebivalstva in milijarde denarja za investicije. Postala bo torej največji izposojevalec denarja in največji konsument na svetu. Kakor poročajo vesti, ki so sledile prvi, se namerava nova nankinška vlada obrniti že sedaj na Združene države Severne Amerike zaradi gospodarskega sodelovanja. V poštev pa bo prišla seveda tudi Evropa, v prvi vrsti Francija ter Rusija. V gospodarski krizi se zvijajočemu svetu se kažejo nade na vsaj delno izboljšanje.

Kljub temu nima Evropa vzroka, da bi z vsem veseljem pozdravila ta veliki zgodovinski dogodek na Kitajskem, kajti koristi, ki jih bo od njega imela, bodo le začasne in zvezane z bodočo veliko nevarnostjo. Nova zedinjena Kitajska se bo, kakor vse kaže, naslonila zelo tesno na sovjetsko Rusijo. To nam napovedujejo prve zunanje politične izjave nove vlade in pa okolnost, da postane zunanji minister dr. Evgen Čen. sovtorec dosedanje vsaj napol komunistične stranke in njene separatistične vlade. Če v tem samem dejstvu je kal bodoče nevarnosti, kar ti tesna politična zveza med 400 milijonsko komunistično navdahnjeno Kitajsko in 150 milijonsko bojševiško Rusijo bi predstavljala nevarno silo za ves svet.

Ta nevarnost je skoraj neposredna,

Atentat na italijanski konzulat

PEKLENSKI STROJ V VILI V CHAMBERRYJU.

PARIZ, 28. oktobra. Včeraj zvečer sta izvršila dva neznanca atentat na poslopje italijanskega konzulata v Chamberryju. Eden od niju je položil na neko okno na verandi konzulata ročni kovčeg, v katerem je bil peklenjski stroj, ki

je kmalu nato eksplodiral. Konzulova pisarna je popolnoma uničena. Pri tem je bil ranjen le tajnik, dočim je bil konzul sam slučajno odsoten. Storitca sta pobegnili. Sumi se, da so atentat izvršili protifašisti.

Volilno gibanje v srezu Smarje

Sreski kandidat Vekoslav Spindler je tekom zadnjih dni priredil več volilnih shodov in sestankov po kozjanskem okraju, tako v soboto, dne 24. t. m. zvečer v Podčetrtku, v nedeljo, dne 25. t. m. ob 8. zjutraj velik shod v Sv. Petru pod Sv. Gorami, ob 11. v Podsedri, ob 15. v Koprivnici, ob 20. v Kozjem. Dne 26. t. m. je prepoštoval občine zapadno od Kozja ter imel volilne sestanke v Dobju in v Zagorju. Dne 27. t. m. je imel lepo obiskane volilne sestanke v Virštanju in Sedlarjevem. Razpoloženje v okraju, ki je gospodarsko zlasti težko udar

jen, ker ima letos ogromne količine sadja in vina, kojih pridelkov ne more spraviti v denar, deloma radi splošne gospodarske stagnacije, deloma pa tudi radi strašne zapuščenosti okraja v prometnem pogledu, je bilo sprva glede udeležbe pri volitvah zelo pesimistično, vendar pa kljub tajni agitaciji gotovih ljudi ljudstvo prihaja do prepričanja, da ne bo nič boljše, ampak k večjemu še slabše, če ne bi šli volilci na volišče. Tekom prihodnjih dni bo sreski kandidat Spindler obiskal občine v šmarskem in rogaškem okraju. V petek popoldne bo shod v Rogaški Slatini, v soboto zvečer v Rogatcu, v nedeljo zjutraj v Žetalah.

zmožna nastopiti že v bližnji bodočnosti, druga pa bo postala aktualna šele čez desetletja, morda celo še čez sto let. — Imenovati bi jo mogli »rumeno nevarnost«, čeprav morda ne docela v smislu prerokovanj bivšega nemškega cesarja Viljema II. Kakor je znano je Viljem II. strašil Evropo z bodočim izpadom konsolidirane in civilizirane Kitajske proti aziškemu zapadu in Evropi, torej z oboroženo rumeno nevarnostjo. Bolj realna rumena nevarnost, na katero mislimo tu, je sicer bolj miroljubna, a zato nič manj nevarna. To je nevarnost gospodarsko in moralno močne civilizirane in industrializirane Kitajske, ki bi s svojo gospodarsko močjo mogla zadušiti nele Evropo, ampak tudi Ameriko. In ta nevarnost se bo pojavila prav gotovo v tistem trenutku, ko bo Kitajska dosegla civilizacijsko stopnjo sedanje Japonske.

Pomisliti moramo namreč na silno pridnost, vztrajnost in pravilčno varčnost ter skromnost kitajske rase. Noben belopolti delavec na svetu ne more delati za tako nizko plačo in ob tako slabi in pičli hrani ves dan neumorno in brez počitka, kakor Kitajec. Kitajec je živ stroj in kadar bo svoje delo organiziral in bo znal trud svojih rok tudi vnovčiti, bo preplavilo kitajsko industrijsko blago ves svet kakor strahovita povodenj. Nobena konkurenca ne bo mogoča. Svet bo postal kitajska kolonija. Seveda bi se pa vse to moglo zgoditi le tedaj, če bi razvoj šel neprekinjeno in smoteno usmerjeno dalje in če se ostali svet ne bi mogel zediniti v skupni protiakciji. Izvajanja so tedaj zaenkrat samo teoretična. Na vsak način pa je novo zedinjenje Kitajske dogodek, ki budi nešteto misli za bližnjo in daljno bodočnost.

Osmadvacaty říjen

V svojem spominskem delu »Světová válka a naše revoluce« označuje čsl. zunanji minister dr. Edvard Beneš pomen 28. oktobra tako-le:

Logično dopolnilo in zaključek odločujočih dogodkov (namreč: na frontah in v diplomatskih akcijah) je bilo to, kar se je v teh spomina vrednih dneh godilo v Pragi in kar se z eno besedo naziva danes »prevrat 28. oktobra 1918«. Moja naloga ne more biti, da bi... našteval in ocenjeval dogodke prevratnih dni v Pragi. Uvrstiti hočem samo glavna dejstva praškega prevrata v okvir vseh revolucionarnih in vojnihi dogodkov na koncu oktobra in začetku novembra 1918, da bi jih mogli videti... v okviru vse katastrofe države. Tudi ona se mora shvačati kot sestavni del velike drame svetovne vojne in kot ena izmed onih ran, ki so bile zadane v teh usodnih trenutkih avstrijski državi kot poslednji smrtni udarci.

Padec države je bil grandiozen dogodek, kateremu je tvorila podmeno vrsta političnih in vojnihi činov ter dejstev, včasih na zunaj malo vidnih, toda globoko zasigajočih v strukturo države, in katerega je pripravljalo od prvih vojnihi dob veliko zavestno stremljenje vseh onih, ki so šli — videči v tem padcu predpogoj svoje boljše bodočnosti — na smoteno delo v majhnih in velikih stvarih, da bi pripomogli k njega pospešenju. Ta odkriti in skriti proces se je od časa do časa izkristaliziral v neki konkretni dogodek, ki se je pojavil — rezultat dolgega dela — kot naš politični uspeh.

Vrsta teh uspehov se koncentrirala predvsem v naši zamejni akciji: pojavlja se v postavljenju armade v Franciji, Rusiji, Italiji; v diplomatskih priznanjih našega Narodnega sveta po poedinih zavezniških državah; v udeležbi naše vojske pri operacijah na frontah v Sibiriji, v Franciji in v Italiji; v odgovoru zaveznikov Wilsonu ter v Wilsonovih proglašenjih, ki so dosegla višek v njegovem odgovoru avstro-ogrski monarhiji v oktobru 1918.; v razmahu prve ruske revolucije, toda enako tudi v postopnem razmahu domačega odpora ter v izjavah našega Narodnega odbora, v nasprotovanju Ogrske državi, v razmahu jugoslovanskega gibanja ter v uspehu misli o enotni poljski državi. Svoji višek dosega v razpadu habsburške armade na italijanski fronti ter v njeni katastrofi baš v poslednjih oktobrskih dneh, ki je dovela tako popoln in hiter padec, kateri je v enem dnevu pokazal svetu, da v državi ni spajajoče sile niti na severu niti na jugu niti v Cislitvaniji niti na Ogrskem, da ni volje za skupno državno življenje niti na Dunaju niti v Budimpešti niti v Pragi, v Zagrebu, Krakovu ali Lvovu.

Dogodki in Pragi v dneh 28. do 30. oktobra, ki imajo predvsem velik krajevni pomen, so tudi eden izmed členov velikega kompleksa dogodkov, ki se mu pravi padec habsburške države. Ta padec je bil rezultat velikega števila večjih in manjših sestavnih delov. Vsak izmed udeležencev te velike drame je igral svojo večjo ali manjšo vlogo kot orodje in sostvarnik usod, — katere vodi roka, ki jo nekateri prištevajo nujnosti nezadržnega razvoja, drugi božansko-smotreni Pravidnosti.

Ne ocenjujem tukaj tega deleža... Praški dogodki v dneh 28. in 30. oktobra se pojavljajo za našo narodno stvar kot poslednji logični akt te ogromne borbe, ki je zahtevala toliko dela, truda in žrtv, stremjenja, sebezatajevanja in odrekanja, akt — pripravljen po dogodkih tako, da se je v trenutku, ko je bil podvzet, mogel in moral posrečiti takoj na prvi mah pod pogojem, če bo uresničen s pravilno spretnostjo in odločnostjo. Rezultati dokazujejo, da je bil tako uresničen.

(Po češkem izvirniku priredil dr. M. K-č).

Darilo.

Gospod Franc in gospa Marija Čuš, rojena Vigec, sta darovala namesto venca za preminulega trgovca gospoda Franca Laha, tukajšnjemu gasilnemu in reševalnemu društvu znesek Din 100. — Prisrčna hvala!

Mariborski in dnevni drobiž

† Rajko Cvirn

V torek zjutraj je v tukajšnji splošni bolnici umrl njen dolgoletni nadupravitelj g. Rajko Cvirn. Njegovo delovanje na tem zavodu je bilo v ozki zvezi z napredkom naše bolnice. Rojen leta 1868 v Lohci pri Smarju kot sin poznejšega nadučitelja v Stopercali, se je že v mladih letih posvetil bolniški upravni službi. Leta 1901 je bil premeščen kot nadupravitelj bolnice iz Voitsberga v Maribor. Bolnica v Mariboru se je baš takrat znatno povečala, dobila nove objekte, nova gospodarska poslopja in kuhinjo, ter se je razvila iz malega zavoda v srednje veliko, za takratne razmere moderno bolnico. Vse te preureditve in ureditve ter nova organizacija bivših štajerskih podeželskih bolnic, je zahtevala mlade agilne moči v gospodarstvu in v bolniški administraciji vsestransko verziranje. Te lastnosti pa so v veliki meri določile blagopokojnega, zato mu je takratna nadzorstvena oblast poverila vodstvo uprave druge največje bolnice v bivši Štajerski. Tekom svojega službovanja je posvetil vse svoje moči nadaljnjemu razvoju bolnice; bil je priznan strokovnjak v bolniško-upravnih zadevah in učitelj vsega naraščajočega bolniške upravnega stroja. Svojim tovarišem in podrejenim je bil vedno blag predstojnik, ki se je tudi zavzemal za pravice vsega bolnišničnega osebja. Po svoji upokojitvi leta 1924 se je umaknil na svoj lastni dom v Stopercali. Pa tudi tu ni počival, temveč se s pazljivostjo nasledoval napredek naših bolnic, ter z dejanjem in nasveti pomagal svojim soobčanom, kolikor so mu prepuščale njegove moči. V zadnjih letih je v mariborski bolnici velikokrat iskal in našel pomoč svoji zavrtni bolezn, dokler ga ni ugrabila neizprosna smrt. Njemu bodi ohranjen blaz spomin.

Jubilej narodnjaka

France Menhart iz Hrastje-Mote, in-spektor v pokoju, stopa danes v svoj 70. rojstni dan. 45 let je vstrajal in vestno izvrševal svojo naporno službo. Kljub raznim neprilikam in šikanam, ki jih je moral zaradi svojega neomahljivega jugoslovanskega prepričanja pretrpeti v službi pod neizprosnim takratnim avstrijskim orlom, je danes, hvala Bogu, čvrst in zdrav, da bi mu ne prisojali kaj več ko šest križev. V narodnem duhu je poučeval tudi svoje podrejene in se ni bal vedno in povsod povdarjati, da nam bodi materin jezik prvi, čeprav mu je to pri napredovanju čisto škodovalo.

Za časa prevrata ga je služba zaslegla v Gornji Radgoni. Mnogo noči je žrtvoval, ko je prevzemal sam takratne sila neurejene posle na meji. Pa tudi pozneje, ko je stopil v pokoj, mož poštenjak ni zapustil svojega narodnega poslanstva, ter je zaslepljeno ljudstvo učil ljubiti našo milo in lepo domovino Jugoslavijo.

Njegove besede so zaradi odkritosrčne poštenosti vedno našle rodovitna tla. Vsakogar je vedel v vsem prav poučiti in potolažiti, zato ga skoro ni človeka na Murskem polju in v Slovenskih gorah, ki ne bi poznal in cenil g. inspektorja. Kakor je bil sam, tako je vzgajal tudi svojo družino. Njegovi sinovi in hčere: notarski namestnik, šolski upravitelj, učiteljica, trgovci in še drugi so poznani kot najagilnejši Sokoli in borci za zedinjeno Jugoslavijo.

Možu takih otrok in zaslug zato ob njegovem 70letnem jubileju naše najiskrenejše čestitke in priznanje! Še na mnoga leta!

F. Glave češkoslovaškega narodnega pravnika

se je polnoštevilno udeležila poleg drugih mariborskih srednjih šol tudi celotna mariborska trgovska akademija z g. ravnateljem in proforskim zborom. V tem smislu spopolnjujemo tozadevno včerajšnje poročilo.

Za brezposelne.

Borza dela v Mariboru išče nujno enega hlapeca, enega kurjača in enega starejšega mlinarja.

Iz uredništva

Ker so zaradi sedanjih volitev uredniški včasih odsotni, naprošamo vse gospode dopisnike, da svojih pisem ne naslavljajo nanje, ampak vedno samo na uredništvo. Prav tako prosimo tudi, da pišejo poročila kratko in samo po eni strani lista. S tem prihranijo uredništvu delo in omogočijo, da pridejo vesti prej na vrsto. — Uredništvo.

Zborovanje narodnih železničarjev.

Volilno gibanje v srezu Maribor levi breg se je močno razmahnilo in se je po lepo uspešnih shodih in sestankih pri Sv. Antonu v Slov. gorah, Gočevi, Jarenini, Sv. Trojici v Slov. gor. itd. vršilo sinoči, v torek, prvo veliko zborovanje v mestu, v veliki dvorani Narodnega doma, ki so jo delavci, predvsem železničarji, napolnili do zadnjega kotička. Po poročilu predsednika udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev g. Tumpeja, o strokovnem programu, se je predstavil delavcem in železničarjem kandidat g. dr. Pivko, ki so ga zborovalci z velikim navdušenjem sprejeli in pozdravili. — Poročilo o shodu samem priobčimo jutri.

Fakturiranje blaga v dinarski veljavi.
»Službene novine« objavljajo odredbo finančnega ministra, ki se glasi: fakturiranje blaga v državi se ne sme izvrševati v tujih valutah in se ne sme niti vezati s tujimi valutami, marveč se mora izvrševati izključno le v dinarjih brez vsake klavzule. Prestopki se bodo kaznovali po zakonu o kazenskih sankcijah z dne 8. oktobra t. l.

Novi gr. bovi.

V splošni bolnici je preminula na zavrtni bolezn soproga bivšega carinskega pisarja, 36letna Jospina Ruess. Pogreb bo jutri, v četrtek ob tričetrt na 16. uro na magdalenskem pokopališču. — V visoki starosti 79 let je preminula sinoči v Volfovi ulici 16 posestnica Marija Dramel. Pogreb bo v četrtek ob 16. uri na magdalensko pokopališče. — V splošni bolnici je umrla 6letna Kazar Marija, hčerka tkalke. Pokopljeno jo v četrtek ob pol 17. uri na magdalenskem pokopališču. — Blag jim spomin, preostalim naše iskreno sožalje!

Poroke.

Pretekli teden so se v Mariboru poročili: Oskar Obersnel in gdč. Nada Kartova; Ivan Resnik in gdč. Alojzija Ogrizkova; Karol Ravš in gospa Helena Praprotnikova, roj. Valhrova; Josip Šiberna in gdč. Viktorija Perhavičeva; Friderik Brumen in gdč. Marija Testanova; Ivan Breže, učitelj in gdč. Emilija Hanzeličeva, učiteljica; Franc Kuranda in gdč. Julijana Karničnikova; Josip Lebič in gdč. Ivana Gerličeva ter Franc Krebs in gdč. Marija Bizjakova. Bilo srečno!

Konkurz.

Tvrška Ferdinand Kaufmann, trgovina z mešanim blagom na Kralja Petra trgu, je prišla v konkurz, ki je bil razglašen nad njeno imovino. Prvi zbor upnikov bo dne 9. novembra ob 9. uri pri tukajšnjem okrožnem sodišču.

Dar dijaški kuhinji.

Namesto venca na dan umrlemu trgovcu g. Franju Lahu je podaril g. Karla Jančič, trgovec v Mariboru, za dijaško kuhinjo Din 150.—. Denar naj se dvigne v upravi »Večernika«.

Živinski sejem.

Na včerajšnji živinski sejem so prignali skupno 534 glav živine in sicer: 12 konjev, 12 bikov, 160 volov, 341 krav in 9 telet. Prodanih je bilo 280 glav in od teh 37 za izvoz v Italijo. Cene živini so bile sledeče: debeli voli, živa teža 1 kg Din 4—5.50, poldebili 3.25—3.50, plemenski voli 2.50—3.—, biki 3—4, krave debele 3—5.25, plemenske 2.50—3, klobasarice 1.50—2, molzne krave 2.75—3.25, breje krave 2.75—3.25; mlada živina 3.25—5, teleta 5—6. Mesne cene so bile sledeče: volovsko meso I. vrste 1 kg Din 14—16, volovsko meso II. vrste 10—12, goveje meso 6—8, teletina brez kosti 18—22, teletina II. vrste 8—16 in svinina 10—22. Kupčija je bila živahna in se cene živini od zadnjega sejma niso spremenile.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Sreda, 28. oktobra. Zaprto.
Četrtek, 29. oktobra ob 20. uri »Mayerling«. Ab. A.
Petek, 30. oktobra. Zaprto.
Sobota, 31. oktobra ob 20. uri »Zemlja smehljaja« ab. B.
Nedelja, 1. novembra ob 20. uri: »Cirkuška princesa«. Prvič v sezoni.

Praznik Vseh svetih v marib. gledališču. Na praznik Vseh svetih, 1. nov. se bo prvič v letošnji sezoni vprizorila Karmahova opereta »Cirkuška princesa«, ki si je s svojim zabavnim dejanjem in temperamentno muziko že lani osvojila vse simpatije gledališkega občinstva ter je bila nedvomno najboljša operetna vprizoritev lanske sezone. Posebno še opozarjamo na kar razkošno opremo tega dela, ki ga dirigira kapelnik Herzon, režira Djuka Truhovič, plesne točke pa je našteval A. Harastovič.

Iz gledališča. »Mayerling«, zanimiva in napeta drama o smrti bivšega avstrijskega prestolonaslednika Rudolfa, se bo ponovila v četrtek, 29. t. m. za ab. A. Največji uspeh poslednjih mariborskih operetnih sezon. Leharjeva opereta »Zemlja smehljaja«, ki so vse njene predstave doslej bile razprodane, se bo ponovila v soboto, 31. t. m. za ab. B.

Sreda Sreda
Humoristični večer
Velika kavarna
Četrtek Četrtek
Eksperimentalni večer
Svengali Svengali

Cercle français.

Francoski krožek in Ljudska univerza v Mariboru priredita v četrtek, dne 29. t. m. ob 20. uri v kinu »Apolo« predavanje o mednarodni kolonialni razstavi v Parizu. Po kratkem slovenskem uvodu bo govoril gospod Leon Rey, profesor arheologije in vodja francoske arheološke misije v Albaniji, o tem predmetu v francoskem jeziku. Ker bo nad osemdeset lepih projekcijskih slik spremljalo besede predavatelja, bo to predavanje zelo zanimivo tudi za one, ki le malo ali sploh ne razumejo francoski.

Današnji tržni dan.

Radi slabega vremena je bil danes trg bolj slabo založen in tudi kupčije malo. Cene so ostale zmerne: piščanci po Din 12.50—25, kokoši Din 35—40, race, goske in purani Din 35—60; divjačina: zači Din 20—30, fazani 25—35, divje race 20—30. Sadja je bilo pripeljanega na trg pet vozov, in e bila cena jabolkam 3—5 Din, grozdju 2—4 Din za kilo. — Sena in slame ni bilo danes nič na trgu.

Z brvi je padla.

V Cirkovcah je padla z brvi v potok 74letna Marija Furek in si pri padcu zlomila rebra. Prepeljali so jo v tukajšnjo bolnišnico.

Nesreča.

Pri vzdigovanju nekega težjega predmeta je počila kost v nadlahtu desne roke 48letni viničarki Ani Žižek iz Dobrenja. Prepeljali so jo danes predpoldne v tukajšnjo bolnišnico.

Nežika z dolgimi prsti.

Dne 17. t. m. je na Borzi dela v Mariboru iskai služkinjo posest. Ivan Kančič iz Sp. Porčiča v Slov. gor. Dobil je neko Nežiko S. iz Spod. Sv. Kungote. Teden pozneje je zaprosila Nežika gospodarja, če bi smela iti za en dan k svojim staršem. Gospodar ji je dovolil, a Nežika se ni več vrnila. To je postalo domačim sumivom, pa so malo pogledali po skrinjah in omarah. Tedaj je domača dekla z žalostjo ugotovila, da ji je zmanjkalo iz omare težko prihranjenih 250 Din z usnjato torbico vred. Z Nežiko se bodo zdaj malo pomenili orožniki.

Osumljen požiga.

Kakor nam poročajo od Sv. Trojice, so radi suma požiga v Čagovi v Slov. gorah, kjer je zgorelo šest hiš in eno gospodarsko poslopje, orožniki aretirali Alojza B. in ga oddali v zapore okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu v Slov. gorah.

Dr. Vladimir Travner.

Kolonijalna razstava v Parizu

Posebno poučna in zanimiva je razstava italijanskih kolonij (Rod, Dodekanez, Libija, Cirenaika, Eritreja in Somali). Poleg sodišča Angkor je največja, zgodovinsko in umetniško najpomembnejša zgradba razstave rekonstrukcija bazilike, ki jo je zgradil rimski cesar Septimius Severus (193—211) v svojem rojstnem mestu Leptis Magna v Libiji. V veliki ljubezni do svoje ožje domovine je nameraval imperator Rima povzdigniti svoj rojstni kraj v glavno mesto sveta. Zato je zgradil tu celo vrsto sijajnih palač in svetišč, okrašenimi z največjimi umotvori, med njimi veličastni dom olimpijskih bogov, vreden avgusta in gospodarja sveta. Več monumentalnih stopnic s sohami vladarjev in bogov vodi k mogočnemu svetišču, okrašenim z mramornatimi stebri. Prav tako impozantna je notranjost, ki nudi točen pogled rimske bazilike v dobi cesarstva. Tu stoje kipi božanstev, med njimi Venera iz Cirene. Napisi nad stebri slave cesarskega graditelja. Nad njimi se dviga druga vrsta vitkih stebrov. V atriju je ribnik z vodometom in mnogimi kipi. Svetišče je izraz grške lepote in rimske moči. Druga znamenita stavba italijanskega oddelka je kopija gradu viteškega reda Johanitov na otoku Rodu. Red je bil ustanovljen l. 1048 v Jeruzalemu. Pozneje so se morali umakniti vitezi v Ptolemais in na Ciper, odkoder so prišli l. 1310 na Rod in si zgradili tu pod zaščito Benečanov utrjen še sedaj ohranjen grad. Tu so bivali do l. 1522, ko so po ljutih bojih morali prepušiti otok Turkom in se preseliti na Malto. Sedem stolpov gradu z belimi vitkimi križi znači sedem jezikov, ki so jih govorili vitezi. Zanimiva sta posebno oddelka (»albergo«), kjer so se zbirali italijanski oz. francoski Johaniti. Klasično lepoto izražajo tudi druge zgradbe, predvsem mogočne s sfingami okrašene stopnice, ki vodijo k jezeru. Zgodovina, arheologija in umetnost značilno italijanski oddelek. Vendar zaslužijo tudi bogate etnografske in narodno-gospodarske zbirke pozornost in priznanje.

Ogromni glavni paviljon nizozemskih kolonij je zgorel meseca julija do tal. Ogenj je uničil neizmerne zaklade in povzročil večmilijonsko materialno in nenadomestljivo idealno škodo. Ostalo je le še par manjših paviljonov, ki nudijo vsaj površno sliko življenja

skoraj 50 milijonov prebivalcev Nizozemske Indije. V kočah Batakov (sev. Sumatra) z belimi, rdečimi in črnimi okraski in skulpturami vidimo domačine, ki pridelujejo riž, nadalje razne zanimive izdelke domače obrti in nošnje.

Paviljon Severne Amerike je točen posnetek hiše Jurija Washingtona v Mount Vernonu (Virginija). V priprosto-elegantni stavbi sredi nasadov se nahaja pohištvo v slogu 18. st., ki ga je uporabljal veliki ustanovitelj Unije. V 1. nadstropju so prostori, kjer je živel kot njegov gost borec za francosko in ameriškansko svobodo general La Fayette. Tu vidimo ključke Bastille, ki jih je podaril general svojemu gostitelju, preprogo, ki jo je dal napraviti za Washingtona Ludvik XVI. i dr. V postranskih zgradbah na obeh straneh glavnega poslopja je razstava ameriškanskih kolonij Alaske, Paname, Filipinov, Deviških otokov (Virgin Islands), Havaja in Portorika.

Danski paviljon nas vodi na skrajni sever, na največji otok sveta — Grenlandijo. Tu vidimo naporno in priprosto življenje Eskimov, njihove šotore, sani in pse. Diorame in slike nam kažejo neskončno ledeno puščavo. Presenetijo pa nas številni vzorci rudnin, ki jih tu pridelujejo.

Koncem srednjega in v začetku novega veka je bila Portugalska — poleg Španije — prva pomorska velesila. Njeni drzni mornarji so jadrali po vseh morjih, odkrivali nove celine in otoke in ustanavljali v Ameriki, Afriki in Aziji obširne kolonije. Sedaj obsegajo portugalska posestva v Afriki (Port. Vzhodna Afrika, Angola, Port. Guinea in več otokov) in v Aziji (Port. Indija, Macao in Timor) skoraj 2,5 milj. km² s 7 milijoni prebivalcev. Preteklosti in sedanjosti je posvečen portugalski oddelek. Glavni paviljon je pol palača pol trdnjava s križem vitezov Kristusovega reda. Take stavbe so gradili Portugalci v svojih kolonijah koncem 15. st. ob času ustanovitve portugalskega pomorstva princa Henrika Brodarja. V paviljonu se nahaja mnogo zanimivih historičnih spominov iz te dobe. Drugi paviljon — v slogu portugalske hiše 16. st. — obsega bogate narodopisne zbirke portugalskih kolonij. Tretji paviljon pa je posvečen narodnemu gospodarstvu.

(Nadaljevanje sledi.)

Novice iz Konjic

Požar avtomobila. V ponedeljek zjutraj okrog 7. ure se je peljal gosp. Joško Bajželj, avtoprevoznik iz Železnikov z dvema spremljevalcema po državni cesti iz Konjic proti Tepanju. Na Prevratu pa se mu je zaradi hibe v užigalniku užgal bencin v motorju, da je bil prednji del tovornega avtomobila v hipu v plamenu. Notri sedeče osebe so se komaj rešile, da se jim ni ničesar zgodilo. Lastnik avtomobila je vrgel svojo suknjo na motor, vendar ni mogel udušiti ognja, temveč mu je še suknja zgorela. V nekaj minutah so bili tam že gasilci iz Konjic, ki so zaradi urnosti in spretnosti pogasili požar in preprečili, da ni ves avtomobil zgorel. Lastnik avtomobila, ki je vreden Din 160.000.—, je zavarovan samo deloma, tako da utrpel škodo, ki bo znašala okrog Din 100.000.—.

Zanimanje za volitve 8. novembra t. l. je v našem srezu izredno. Vsak večer so sestanki ali shodi, sedaj v tem, sedaj v onem kraju. Pretekli teden so bili sestanki v Hebenštrajtu, Vešeniku, Zbelovem, Lažah in Stranica. V nedeljo so bili shodi v Zrečah, Sv. Kungoti in Skomarju dopoldne, popoldne pa pri Sv. Jerneju. Vse sestanki so obilnoštevilno obiskani, zlasti so bili nedeljski shodi, ki so pokazali, da je ljudstvo nepoučeno o položaju v državi ter o pomenu in važnosti volitev. Na shodih in sestankih polasnujeta vse to gg. Gajšek Karel, sreski kandidat, in dr. Mejak Ervin, njegov namestnik. Po teh govorih se oglase k besedi volilci in želijo razna pojasnila. Pričakovati je, da bo v našem srezu ljudstvo sprevidelo, da so vesti, ki jih širijo narodne propalnice in nasprotniki miru, reda in medsebojnega razumevanja, lažnjive in

zlobne ter se bodo volilci častno odzvali volitvam. Med tednom bodo še v vseh ostalih krajih do volitev sestanki, v nedeljo 1. novembra t. l. pa bo v Ločah ob 7.30 v gostilni Valand velik shod, nato pa shod v Narodnem domu v Konjicah.

Dopisnik »Slovenca« iz Konjic preživlja menda sedaj čas kislih kumar, ker ne ve, kaj naj bi poročal. Tako poroča v nedeljski številki o neki kolesarski ne-zgodi tukajšnjega odvetnika dr. Mejaka Ervina, ki je vseskozi plod dopisnikove bujne fantazije in menda je ta vest prišla samo z gotovim zlobnim namenom v časopis. Seveda bo moral »Slovenec« popraviti to vest, ozir. v nasprotnem slučaju odgovarjati pred sodiščem.

70letnica rojstva je obhajal 26. t. m. g. Dragotin Miheljak iz Konjic, znan širom sreza kot pošten, povsod prikljubljen in vedno narodno zaveden mož. Rodil se je v Neumarktu 26. oktobra 1861 kot sin brzojavnega mojstra. Otroška leta je prebil v Pazinu in v Novem mestu, kjer je tudi začel hoditi v šolo. 12 let star je prišel s svojimi starši v Konjice, kjer biva še danes, čim in zdrav in spoštovan od vsakogar. Leta 1914 je bil interniran v Gradcu radi srbofilstva. Dolžili so ga, da je v korespondenci s Srbi. Dne 8. avgusta 1914 je prišel zjutraj k njemu takratni konjiški postajenačelnik in ga v imenu takratnega nemškega društva vprašal, če bi pustil svojo nacionalno pripadnost in pristopil v nemške vrste. Ko mu je Miheljak odločno zavrnil, da nima, Nemci premoženja, ki bi njega privabilo v njih vrste, je postajenačelnik z dolgim nosom odšel, izjavljajoč, da se bo Miheljak še bridko kesal. Tri dni nato so prišli ob 4. uri zjutraj po Miheljaka orožniki in ga odpejli v graške zapore, potem ko

ODOL
je visoko koncentrirana us. in voda
par vbrižgov zadosluje.
ODOL
je zelo šledljiv v uporabi.
ODOL
je ledaj poceni

je bila hišna preiskava pri Miheljaku brezuspešna. Takratna trška občina Konjice je izstavila sodišču o niem spričevalo, da je nevaren panslavistični propagator. Menda je samo to spričevalo zadostovalo, da je bil obsojen na leto dni zapora in je ostal v zaporu od 13. avgusta 1914 do 13. avgusta 1915. Miheljak je pa le doživel osvoboditev Jugoslovancov in življenje v lastni jugoslovenski državi, kar mu bodi največje zadoščenje za prestano preganjanje in trpljenje. G. Miheljaku čestitamo iskreno k njegovi 70letnici in mu želimo še mnoga leta prijetnega življenja v naši lepi in srečni domovini.

Hotinja vas

Velika gasilska vaja. V nedeljo, dne 25. t. m. je bila tu velika skupinska vaja požarnih bramb iz Hotinje vasi z dvema brizgalnima pod načelstvom tov. Alojza Kaca, iz Rač s parno brizgalno pod načelstvom tovariša Faleža, iz Gorice pod načelstvom tovariša Kovačiča ter Podove pod načelstvom tov. Plečka. Točno ob 14. uri pop. je udaril plat zvona ter s tem naznanil, da je v plamenih gospodarsko poslopje g. Pungortnika v Hotinji vasi. Domači gasilci so takoj nastopili z obema brizgalnima ter začeli navidezno omejevati pogorjšče. Po presledku petih minut so nato prihajale požarne brambe na pomoč najprej iz Rač, nato Podove ter Gorice. Vodo so črpali iz ribnika. Gasilci so s tem pokazali veliko spretnost in naglico ter delovanje njihovih hvalevrednih brizgaln. Po napadu na požarišče so napravili verižno vajo v Orehovo vas. Nova domača motorna brizgalna je črpala vodo iz ribnika v Hotinji vasi ter jo oddajala račenski parni brizgalni, ta pa zopet po svojih ceveh podovski, katera jo je pa oddajala v goriško, odkoder je črpala vodo domača ročna brizgalna, ki jo je pa po napeljavah ceveh metala na objekte novozgrajene hiše g. Zigarta v Orehovi vasi. Vaja se je vršila pod vodstvom župnega tajnika tov. Foleža. Skupna dolžina cevi je znašala 1100 m. Pri vaji je sodelovalo 80 gasilcev. Po končani verižni vaji je v lepih besedah pozdravil gasilce tov. Folež, za tem pa je govoril o preciznostno izvršeni vaji župni načelnik tov. Pfeifer iz Hoč.

Odbor občine Orehova vas je pokazal svoj trud za povzdigo kmetijstva s tem, da si je nabavil že drugi sejalni stroj. V programu pa ima nabaviti si za prihodnjo mlavec novo mlatilnico na električni pogon.

Za člana komisije na volišču v Slivnici pri Mariboru je imenovan za občino Orehovavas g. Novačan Štefan, z namestnika pa g. Klasinc Franc.

Predmet razgovorov naših mož volilcev so volitve v narodno skupščino. V velikem številu so se v soboto dne 24. tm. zbrali v gostilni Primec v Hotinji vasi, kjer sta dva govornika iz Maribora govorila o današnjem položaju. Poslušalci so z napetostjo poslušali ter o-

dobravali besede obeh govornikov. Soglasno so sklenili, da pridejo na dan 8. nov. vsi na volišče, da s tem pomagajo sebi in državi. Živela napredna Hotinja vas.

Sport

SK Rapid v Gradcu.

Mariborski Rapid gostuje v soboto, dne 31. oktobra v Gradcu, kjer bo odigral proti tamkajšnjemu Grazer Sportklubu prijateljsko tekmo.

Iz Zbora nogometnih sodnikov.

Tajništvo ljubljanske sekcije ZNS poziva po nalogu ZNS savezne sodnike (stalne in začasne), da javijo do 29. tm. preimek, ime in očetovo ime, naslov stalnega bivališča, rojstni datum, datum saveznega sodniškega izpita, datum proglasitve za začasnega sodnika, datum proglasitve za stalnega sodnika in kazni.

Skavtizem

Zakaj bo jamboree l. 1933. na Madžarskem?

Trije kraji so prihajali v poštev: Chicago, Praga in Budimpešta. Chicago je za Evropo predaleč, razen tega pridejo Američani s svojo visoko valuto lažje v Evropo kot obratno. Praga bi nudila mnogo več ugodnosti, toda zaradi pomanjkanja denarja — država je obljubila le malo svoto — je tudi ta predlog propadel. Madžarska skavtska zveza pa je že prejela večmilijonsko podporo od države pod pogojem, da organizira jamboree na Madžarskem. S tem je mogla Madžarska staviti mednarodni skavtski konferenci vodij najugodnejšo ponudbo in je pridobila to važno pridobitev za bližino Budimpešte. Jamboree bo v parku bivšega carskega lovskega gradiča Gödölöja.

O Kanderstegu.

Svetovnega roverskega tabora se je udeležilo preko 2600 skavtov iz celega sveta. Organizacija je delovala brezhibno. Skavti, ki ni imel popolne opreme ali ki ni imel v popolnem redu mednarodne legitimacije, je bil zavrnjen. Sprejeli niso nikogar, ki se je le en dan po določenem roku prijavil za izlet. Bile so zastopane vse države, kjer je razvit skavtizem, od evropskih pa so manjkale SSSR (ruski emigranti so se udeležili tabora), Italija in Španija. Najlepše urejeni tabori so bili švicarski, madžarski, poljski in francoski. Slabo so bili zastopani Siam, ki je poslal samo 2 člana, ČSR s tremi člani (kar pa je opravičljivo, ker se je vršil v ČSR slovanski jamboree z udeležbo 12.000 Čehoslovakov!) in Jugoslavija z enim delegatom, starešino Dravske župe br. Pavlom Kunaverjem — Stvim Volkom. Na roverskem taboru je bilo opaziti, da se pri starejših skavtih ne obrača glavna pažnja na izpolnjevanje zakona o abstinenci in nekajenju, temveč največ na skavtsko mišljenje in lep značaj. Najbrže bo to vplivalo tudi na naše razmere tako, da bo ta zakon za oldskavte vsaj deloma omiljen.

Na klasični gimnaziji v Ljubljani je hotel osnovati četovodja pete ljubljanske čete klub roverov, ki bi bil direktno podrejen župnemu stanu. Tej prošnji pa župni stan ni ugodil in se bo tako najbrže osnoval klub pod okriljem Zmajevega stega.

En dan pred savezno skupščino, t. j. dne 14. novembra, se vrši v Beogradu konferenca vodij planink. Našo župo bo zastopala s. Vera Knaflič, župna tajnica. Župna uprava je prejela tekom zadnjih dni dvoje dopisov, ki kažejo, kako cenijo drugi naše delo. Upraviteljstvo ljubljanske policije je poslalo dopis, kjer hvali veliko pomoč, ki so jo nudili skavti o priliki Kraljevega tedna kot reditelji. Istotako se je zahvalila tujsko-prometna zveza v Ljubljani s prošnjo, da ji tudi v bodoče nudi o sličnih prireditvah naša župa svojo pomoč.

Svetovidova (I.) četa ima v nedeljo, dne 25. t. m. strogo obvezen četni izlet v Limbuški gozd. Odhod izpred realke točno ob 10. uri. Kdor se izleta ne more udeležiti, naj se naprej opraviči.

Skavti! Bodite na izletih silno previdni s kurjenjem ognja, da ne zanetite kakega gozdnega požara, ker je listje zelo suho in se prav lahko vname. Vodie izletov so za to odgovorni.

Dr. O. Maunig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

Tako sem živel dalje, navidezno srečen, a v mojem srcu je bilo strašno in veliko sem trpel.

Bila je že samoobsebi huda kazen, a trpel sem jo rad, pri tem pa sem se vedno bal, da ne ostane moje zločinstvo neprikrito. Stara resnica je: Zločinstvo nikdar ne rodi kaj dobrega, če misliš eno zakriti, storiš že drugo. In tako se je zgodilo tudi pri meni.

Prišle so občinske volitve in to je bila moja poguba. Moralo je biti, da sem tožil vašega očeta, seve, le pod vplivom trgovca Plaminšeka, ker sem se bal, da odpadejo tržani od mene.

Tajinstveno so zvenele besede vašega očeta, ki jih je izrekel na zborovanju pri Severju.

Premišljeval sem o njih, in bolj, ko sem na to mislil tem bolj sem postal uverjen, da mora Dolnik nekaj vedeti o umoru. In postajal sem vedno bolj nemiren. Samozavest, katero je kazal vaš oče Miha ves čas pred razpravo, kakor sem to zvedel, me je še bolj prepričala o tem, najrajši bi pustil celo tožbo, toda bal sem se Plaminšeka, ker bi s tem nehote priznal, da moja vest le ni čista in tako bi trpela tudi moja gostilna.

Tako sem pričakoval v velikem strahu dan razprave.

Rad bi bil govoril z vašim očetom o tej stvari, hotel sem priti na jasno, kaj ve o meni. Toda v moji oholosti se nisem hotel ponižati, da bi šel pri belem dnevu v njegovo hišo. Čakal sem, da se mogoče le še ponudi prilika, da govorim z njim pred obravnavo.

Ta prilika se je sicer ponudila, toda postala je zame usodopolna.

Cestnik se je prijel za prsi, kašelj ga je posilil, da ni mogel govoriti dalje.

»Hudo me muči, zato potrpite,« nadaljuje, »tudi zadnje morate zvedeti. Grozno je, toda olajšati si moram vest. Tedaj pa poslušajte še konec.«

»Bilo je na dan Andrejevega sejma, kakor veste, nekaj dni pred razpravo. Šel sem tudi v trg, videl vašega očeta Dolnika, hotel sem z njim govoriti, toda vedno so bili ljudje okoli njega. Tako sem šel ves razburjen domu ter medpotoma zašel v Severjevo gostilno, kjer sem videl tudi vašega očeta. Ker mi v tej

družbi ni bilo prijetno, sem se napotil proti domu. Čez nekaj časa mi pove doma nek gost, da je Dolnik pri Severju in že prav dobre volje, sedaj pa se že spravlja domu. Mahoma me prešine misel: Kaj, ko bi ga šel čakati, da se pogovorim z njim, zvedel bom gotovosti, če nič ne ve, potem lahko nastopim in uničim Dolnika, če pa mu je kaj znano o zločinu, potem se pa rajši prej pobotam, pustim celo tožbo ter zapustim ta kraj.

Ker so gostje odšli iz moje gostilne, sem hitro zaprl hišo; žena in hči ste šli že prej k počitku. Tako nikdo ni vedel, da sem bil izven doma.

Urno sem stopal po okrajni cesti ter previdno gledal, če me nikdo ne vidi. Tako sem prišel že onkraj mostu, ki vodi črez potok Strugo.

Ni mi bilo treba dolgo čakati, kmalu sem slišal glasove, ki so prihajali sem od vrha, kjer se križajo pota.

Spoznal sem Dolnikov glas. Iz previdnosti sem se skrtil za grm, da vidim, ali pride sam, ker tu mimo je imel pot domu.

Srce mi je bilo nemirno, pričakoval sem z napestostjo trenutka, ko bom mogel govoriti z njim na samem.

O da bi le bil sam, sem si želel iskreno.

In bil je sam!

Po cesti je prihajal počasno vaš oče Mihael Dolnik. Spoznal sem ga po hoji.

Stopil sem počasi izza grma ter obstal na cesti čakajoč na soseda.

Došel je čisto blizu. Naredil sem se, kakor bi prišel od doma in stopil za korak naprej. V tem trenutku je posijala skoz oblake polna luna.

Stala sva drug pred drugim.

»Dober večer, Dolnik, ali greš domu,« se ojunachim, ker sem hotel sedaj izrabiti ugodno priliko.

»Bog daj,« odvrne vaš oče počasno, poznalo se je, da je pil več kakor navadno. Hotel je iti naprej.

»Dolnik, počakaš, govoriti moram s teboj,« sem rekel naglo, ker nisem hotel delati ovinkov.

»Ne utegnem, če hočeš govoriti, pridi po dnevu k meni,« odvrne Dolnik nekako vznemirljen.

»Ne, tukaj moram govoriti s teboj,« pravim ter mu zastavim pot.

»Pusti in ne napadaj me kakor ropar.«

Ta beseda me je zbadla, kakor bi me dregnil z ostrim nožem.

»Saj nisem ropar,« ugovarjam, »pošteno se hočem pogovoriti s teboj.«

»Ha ha, ti niso ropar, in pošten tudi hočeš biti,« odvrne porogljivo Dolnik.

»Kaj mi moreš očitati,« vprašam ves razburjen.

»To zveš že na dan sv. Barbare,« pravi Dolnik samozavestno, »bil bi tiho, toda ti me siliš, da govorim.«

»Ne, danes boš to povedal, ker hočem biti na jasnem, kaj veš o meni.«

»Pusti me, morilec.«

»Kaj, morilec, kako moreš to trditi, zapomni si, kar si govoril.«

»Da morilec si,« se je razvnel tedaj vaš oče pod uplivom zaužitega vina, »si onega umoril, danes hočeš pa mene, ker veš, da imam denar pri sebi.«

»Koga sem oropal?« rečem ves izven sebe ter hočem prijeti Dolnika za prsi.

»Proč od mene,« zavpije Dolnik ter me potisne od sebe.

In kakor voda, ki se nabira dolgo, dolgo časa za jezom, nazadnje vendar le predre vse ovire, če ne na de drugega izhoda, tako je bilo tudi z vašim očetom.

Vzravnaval se je v vsej svoji moči in stal pred menoj kot strašen sodnik.

»Misliš, da ni priče za oni grozni dogodek v tvoji hiši, ha, ko si umoril tujega gosta?«

»Bog te kaznuj,« se razvnamem, »neresnico govoriš.«

»Bog bo tebe kaznoval! Misliš, da ne vem vsega?«

»Ničesar ne veš,« ugovarjam ves divji, ker sem hotel tačiti do zadnjega vse, dokler ne zvem čisto do- ločno, kar ve moj nasprotnik.

»Ha, misliš, da sem si vse izmislil. Še danes vem, kakor bi bilo včeraj, ko sem se vračal po dovršenih opravkih mimo tvoje hiše domu. V toji sobi je bila luč. Neki glas mi je rekel: Stopi k oknu ter poglej, kdo je še notri! In videl sem skoz zagrinjalo osebo, s katero si se pogovarjal nekaj o vinu. Gost je nato dvignil kupico, a takoj na to sem slišal grozen krik: Zastrupil si me zaradi denarja, ropar, morilec.«

»Izmisljeno, zlagano, siknem ves besen, ker sem moral spoznati, da se mi bliža poguba.«

»Zlagano, ha, ha, ali je tudi izmisljeno, da si potem zakopal svojo žrtev v gnoju?«

»Priče, priče mi navedi.«

»Priča sem jaz, ko sem gledal, kako si delal jamo v gnoju in tam skril umorjenega.«

»Nič ni res, poginulo žival sem hotel zakriti.«

Oprema za špecerijsko trgovino
skoro nota: 2 stelaži, 1 dvodelna prodajalna miza, 2 tehnični ugodno na prodaj. Naslov v upravi. 5020

Svetla dobro ohranjena spalnica
iz trdega lesa ceneno na prodaj. Tržaška cesta 98. 5021

Mleko
zajamčeno pristno, dostavlja na dom za ceno 2.25 Din liter več živinorejcev. Kavarne, gostilne in preprodajalci posebne cene. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Mleko«.

Za vseh mrtvih dan,
kakor tudi za vsako drugo priliko. Največja izbira raznega cvetja, v lončkih in rezano — krizanteme, sveži in umetni venci, okraski za grobove, (križi, sopki itd.). Aranžmani v najmodrnejši izdelavi. Cene kakor v vrtnarstvi. Cvetlični salon Džamonja, Gosposka ulica 37.

Miss Edith Orley
daje angleški pouk. Prevzame tudi tehnične in druge prestave nemško-francosko-angleško. Gosposka ulica 52 I. 4083

Grafolog in hirosof N. Sadlucky
odpottuje! V Mariboru ostane samo še do 1. novembra v hotelu »Zamorec«, soba 26. Poslej bo v Celju, hotel »Evropa«. 5023

Rabljeni avto in moto gumi plašče
kupi je v vsaki količini mehanična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ul. 14. 1566

Slike za legitimacije
hitro, dobro in ceneno. Fotomayer, Gosposka ulica 39. 3001

Mirna stranka brez otrok
išče stanovanje, sobo in kuhinjo s pritliklinami s 1. ali 15. novembrom. Naslov v upravi »Večernika«. 5019

Sobo in črkoslikanje,
vedno največji vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarne »Astoria«. X

Abonente
sprejem na dobro in ceneno hrano po Din 15.—. Restavracija Mariborski dvor. Oddam tudi nekaj mesečnih sob. 4042

Opremljeno stanovanje
dve sobi in kuhinjo oddam takoj. Frankopanova ul. 10 I. 5022

Oddam desko za kegljišče
v Narodnem domu. 5017

Prodam dobro ohranjen
železen štedilnik, radi selitve. Glavni trg št. 4 II. 5024

Inserirajte

v

„Večerniku“

Blago

Modne novosti

ša dame in gospode ter ziviljske potrebščine v modni trgovini

ANTON PAŠ
LOVENSKA ULICA

Blago

za obleke in plašče v veliki izbiri pri

J. N. Soštarič-u
Maribor, Aleksandrova 13

Opravična številka: E IX 2208/31

6

Dražbeni oklic.

Dne 2. dec. 1931 ob 10 uri dopoldne bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: k. o. Rače vl št 135
k o Rače vl. št 460

Cenilna vrednost: Din 141.620.50

Vrednost pritikline: Din 16.602.—

Najmanjši ponudek: Din 92.274.50

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 1. 10. 1931.

Opravična številka: E IX 2858/31

8

Dražbeni oklic.

Dne 9. dec. 1931 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: k. o. Pobrežje vl. št. 707

Cenilna vrednost: Din 27.350.50

Vrednost pritikline: Din

Najmanjši ponudek: Din 18.234.—

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX.,
dne 9. 10. 1931.